

Anvisningar för ansökan om bedömning av reell kompetens

För att bli antagen till högre utbildning behövs vissa förkunskaper som ger **Grundläggande behörighet** och till vissa utbildningar även **Särskild behörighet**. Ett sätt att uppfylla behörighetskraven är genom formella meriter. För grundläggande behörighet räknas gymnasieexamen, slutbetyg från gymnasieskolan eller vuxenutbildningen enligt gällande regler. För den särskilda behörigheten kan det innebära krav på godkänt betyg i en specifik gymnasiekurs eller vissa högskolemeriter.

Ett annat sätt att bli behörig är via reell kompetens. Reell kompetens innebär kunskaper och färdigheter som förvärvats genom avlönat eller oavlönat arbete, vidareutbildning, kompetensutveckling, föreningsliv, fritidsaktiviteter och annat. Vid bedömning av reell kompetens bedöms individens förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen – att klara av högskolestudierna. Om bedömningen visar att du har förutsättningar att klara utbildningen, måste du även konkurrera om en plats på utbildningen. Om du saknar meritvärde rekommenderar vi dig att göra [högskoleprovet](#).

Så här ansöker du

1. Läs noga igenom det här dokumentet för att få reda på vad som gäller för just din ansökan.
2. Anmäl dig till kurs/program via [antagning.se](#) senast sista anmälningdag.
3. [Fyll i blanketten för ansökan om bedömning av reell kompetens som finns på antagning.se](#)
4. Skriv en personlig beskrivning om hur du fått och utvecklat de kunskaper som du saknar formell behörighet för. Motivera hur du anser att din reella kompetens ger dig förutsättningar att klara den utbildning du söker.
Det är dina faktiska kunskaper, din reella kompetens, som ska stå i fokus, inte hur motiverad du är eller varför du vill läsa utbildningen du söker.
5. Ladda upp blanketten tillsammans med din personliga beskrivning, svaren på uppgifterna (gäller för grundläggande behörighet) och andra dokument som anknyter till din ansökan. Har du tidigare laddat upp dokument som är relevanta behöver du hänvisa till dem i din ansökan.
Ladda upp senast sista anmälningdag för att garantera att ansökan kan behandlas i tid.

Meddela i din ansökan om du i dagsläget läser en gymnasiekurs som är relevant för din behörighet eller om du tidigare har fått besked om att du beviljats reell kompetens eller undantag.

Om du har frågor är du välkommen att kontakta oss på e-post: support@du.se

Reell kompetens för grundläggande behörighet

Beskriv din kompetens

Vi ber dig beskriva dina förutsättningar att tillgodogöra dig den utbildning du söker genom att beskriva och synliggöra dina kompetenser inom områdena där du saknar formella meriter. Som stöd kan du ta hjälp av texterna som beskriver de olika områdena.

Områdena är:

- kommunikation och hantering av svenska språket
- hantering av engelska språket
- användning av matematiska förmågor
- annan kompetens som ger förutsättningar att tillgodogöra sig högskolestudier

Tänk på det här när du svarar på uppgifterna

- När du besvarar uppgifterna är det viktigt att du inte bara skriver om **vad** du kan, utan att du också beskriver **hur** du inhämtat dina kunskaper och färdigheter. Beskriv och **visa med exempel** hur du fått och utvecklat de kunskaper som du saknar formell behörighet för. **Motivera** hur du anser att din reella kompetens ger dig förutsättningar att klara den utbildning du söker. Det är dina faktiska kunskaper, din reella kompetens, som ska stå i fokus, inte hur motiverad du är eller varför du vill läsa utbildningen du söker.
- **Bifoga relevanta intyg** som styrker svaren i din ansökan, så långt det är möjligt. Det kan vara betyg, arbetsintyg, utlåtanden från personer som kan intyga din kompetens inom ett visst område eller liknande dokument. Arbetsintyg bör innehålla uppgifter om både vad du arbetat med, hur länge du arbetat och omfattningen; heltid eller deltid (i så fall hur mycket).
- Skriv namn och personnummer på svaren.
- Ange rubriker (t. ex. Svenska, läsförståelse).

Kommunikation och hantering av det svenska språket

Var så konkret och tydlig som möjligt när du beskriver dina kompetenser, till exempel arbetsuppgifter där du använder/har använt vissa kunskaper och färdigheter. Skicka i möjligaste mån in exempel på egenproducerat material som visar på dina kunskaper och färdigheter. Detta helst tillsammans med intyg från din arbetsgivare el dyl. som styrker att du arbetat med detta. Bifoga alla dokument som kan styrka din beskrivning.

1. Läsförståelse

Jag kan ta del av längre texter av olika typ och svårighetsgrad (till exempel artiklar och rapporter) samt förstå sammanhang och följa resonemang i den lästa texten. Jag kan även sammanfatta texter jag läst.

- Beskriv i vilka olika sammanhang du läser/har läst och använder/har använt de kunskaper och färdigheter som nämns i påståendet ovan.
- Ge exempel på texter som du utan problem kan ta del av och där du utan svårighet förstår sammanhang och resonemang i texten.
- Välj ut en text och gör en sammanfattning av den texten. Bifoga sammanfattning och den ursprungliga texten.

2. Skriftlig färdighet

Jag kan skriva en text (till exempel en uppsats eller rapport) som förmedlar information eller innehåller skäl för eller emot en viss ståndpunkt. Jag kan dra slutsatser, argumentera och använda egna texter som arbetsredskap.

- Beskriv i vilka olika sammanhang du skriver/har skrivit och använder/har använt de kunskaper och färdigheter som nämns i påståendet ovan.
- Bifoga exempel på text(er) du skrivit där ovanstående kommer till uttryck.

3. Muntlig färdighet

Jag kan inför en grupp muntligt framföra information. Jag kan också delta i diskussioner och där argumentera för en ståndpunkt samt resonera kring olika alternativ och möjligheter.

- Beskriv i vilka olika sammanhang du nyttjar/har nyttjat de kompetenser som nämns i påståendet ovan.
- Ge exempel på vad du lär dig av att diskutera och argumentera med andra.

Hantering av det engelska språket

Var så konkret och tydlig som möjligt när du beskriver dina kompetenser, till exempel arbetsuppgifter där du använder/har använt vissa kunskaper och färdigheter. Skicka i möjligaste mån in exempel på egenproducerat material som visar på dina kunskaper och färdigheter. Detta helst tillsammans med intyg från din arbetsgivare el dyl. som styrker att du arbetat med detta. Bifoga alla dokument som kan styrka din beskrivning.

Läs- och hörförståelse, samt viss skriftlig och muntlig färdighet

Jag förstår längre framställningar i till exempel föreläsningar samt kan följa med i en argumentation på engelska. Jag kan läsa artiklar och rapporter på engelska som behandlar aktuella problem och som uttrycker attityder och åsikter. Jag kan även sammanfatta texter jag läst eller föreläsningar jag hört. Jag kan i samtal på engelska utbyta information och åsikter.

OBS! Skriv på engelska.

- Beskriv i vilka olika sammanhang du läser/har läst texter på engelska, tar/har tagit del av information på talad engelska, samt för/har fört samtal på engelska.
- Ge exempel på texter på engelska som du kan ta del av och där du utan större svårigheter förstår sammanhang och resonemang i texten.
- Bifoga en text som du skrivit på engelska, gärna i utbildningssammanhang eller i arbetslivet.

Om du inte har någon sådan text; välj ut en text och gör en sammanfattning av den texten.

Bifoga sedan både sammanfattning och den ursprungliga texten.

Användning av matematiska förmågor

Var så konkret och tydlig som möjligt när du beskriver dina kompetenser, till exempel arbetsuppgifter där du använder/har använt vissa kunskaper och färdigheter. Skicka i möjligaste mån in exempel på egenproducerat material som visar på dina kunskaper och färdigheter. Detta helst tillsammans med intyg från din arbetsgivare el dyl. som styrker att du arbetat med detta. Bifoga alla dokument som kan styrka din beskrivning.

Begrepp, metoder och färdigheter

Jag kan i beräkningssammanhang med säkerhet tillämpa olika räknesätt, hantera de vanligaste måttenheterna samt procent och är förtrogen med grundläggande geometriska begrepp. Jag kan tolka enkla matematiska samband eller formler. Jag kan lösa rutinuppgifter i vardagslivet samt använda relevanta digitala verktyg, som till exempel miniräknare.

1. Problemlösning

Jag kan lösa uppgifter där det inte finns något självskrivet tillvägagångssätt. Jag kan kritiskt värdera data, metoder och resultat.

2. Kommunikation och argumentation

Jag kan föra resonemang, kommunicera och argumentera logiskt, såväl muntligt som skriftligt med hjälp av matematikens symboler, exempelvis obekanta tal som a och x , grafer och diagram.

- Beskriv i vilka olika sammanhang du använder/har använt de kunskaper och färdigheter som nämns i påståendena ovan.
- Ge utifrån egna yrkeserfarenheter eller övrig livssituation konkreta exempel på hur du använder/har använt förmågor som du anser kan knytas till matematik. Exempel på hur du kan visa din förmåga skulle kunna vara att:
 - Ur tidningar och/eller annan press tolka diagram/graf eller annonser med prisuppgifter av olika slag
 - Tolka ett enkel matematiskt samband, till exempel $s = v \cdot t$ ("väg/fart/tid") med hjälp av en graf
 - Göra en enkel budget över privatekonomin

Annan kompetens som ger dig förutsättningar att tillgodogöra dig högskolestudier

Förutom de kunskaper och färdigheter inom områdena svenska, engelska och matematik som redan nämnts, så är även andra kunskaper och färdigheter viktiga för du ska ha förutsättningar att tillgodogöra dig högskolestudier. Dessa är att kunna:

- inhämta ny kunskap
- reflektera och diskutera utifrån olika perspektiv
- se samband mellan teoretiska modeller och verklighet
- tillämpa kritiskt och kreativt tänkande

Beskriv på vilket sätt du genom erfarenheter från olika områden använder dig av/har skaffat kompetens som ger dig förutsättningar att tillgodogöra dig högskolestudier.

Reell kompetens för särskild behörighet

Särskild behörighet är de specifika förkunskapskrav som är nödvändiga för att man ska kunna tillgodogöra sig en viss högskoleutbildning.

För dig som söker utbildning och saknar särskild behörighet motsvarande en gymnasiekurs

Om du sökt en utbildning där de faktiska förkunskapskraven och det särskilda behörighetskravet är en gymnasiekurs ska du gå till [Skolverkets webbsida](#), söka fram och läsa under ämnets syfte, centrala innehåll samt kunskapskrav. Beskriv nu dina kunskaper och färdigheter med utgångspunkt från dessa.

Exempel: Om du söker till sjuksköterskeprogrammet men saknar naturkunskap 2, ska du förklara vilka motsvarande kunskaper du förvärvat och hur, i din personliga motivering. Titta på kursplanen för naturkunskap 2 och studera målen för kursen. Det är dessa lärandemål som dina kunskaper bedöms i förhållande till. Du hittar gymnasieskolans kursplaner på [Skolverkets webbsida](#).

För dig som söker utbildning och saknar särskild behörighet motsvarande en högskolekurs

Om du sökt en utbildning där de faktiska förkunskapskraven och det särskilda behörighetskravet är högskolepoäng eller en kurs ska du studera lärandemålen för det som anges som behörighet (till exempel en högskolekurs). Beskriv nu dina kunskaper och färdigheter med utgångspunkt från alla lärandemålen i kursen/ kurserna.

Exempel: Om du söker till kursen Engelska II som kräver tidigare högskolestudier i engelska, ska du förklara hur du förvärvat motsvarande kunskaper i engelska. Dina kunskaper bedöms i relation till lärandemålen i kursplanen som krävs. Kursplaner för högskolekurser hittar du på respektive lärosätets hemsida.

Tänk på det här när du beskriver din kompetens

- När du beskriver din reella kompetens är det viktigt att du inte bara skriver om **vad** du kan, utan att du också beskriver **hur** du inhämtat dina kunskaper och färdigheter. Beskriv och **visa med exempel** hur du fått och utvecklat de kunskaper som du saknar formell behörighet för. **Motivera** hur du anser att din reella kompetens ger dig förutsättningar att klara den utbildning du söker.
Det är dina faktiska kunskaper, din reella kompetens, som ska stå i fokus, inte hur motiverad du är eller varför du vill läsa utbildningen du söker.
- **Styrk dina uppgifter** så långt som möjligt med kopior av intyg, betyg, arbetsintyg, utlåtanden från personer som kan intyga din kompetens inom ett visst område eller liknande dokument. Arbetsintyg bör innehålla uppgifter om både vad du arbetat med, hur länge du arbetat och omfattningen; heltid eller deltid (i så fall hur mycket).
- Skriv namn och personnummer på svaren.
- Ange rubriker (till exempel Naturkunskap 2).